

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 18. Rok: 2025 Číslo: 09.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Lev XIV. je novým pápežom (životopis nového pápeža)

Prvý augustiniánsky pápež má 69 rokov. Zvolil si meno Lev XIV. Bývalý prefekt Kongregácie pre biskupov bol zvolený o 18.07 hod. Je 267. pápežom v dejinách.

Prvý augustiniánsky pápež je druhým americkým Petrovým nástupcom po pápežovi Františkovi. Na rozdiel od Jorgeho Bergoglia však 69-ročný Robert Francis Prevost pochádza zo severu amerického kontinentu a pastoračne pôsobil na jeho juhu, skôr než ho predchodca povolal na čelo Dikastéria pre biskupov a Pápežskej komisie pre Latinskú Ameriku.

Nový rímsky biskup si zvolil meno Lev XIV. Narodil sa 14. septembra 1955 v Chicagu (Illinois) Louisovi Mariusovi Prevostovi, ktorý mal francúzsko-taliansky pôvod, a Mildred Martínezovej,

ktorá mala španielsky pôvod. Má dvoch bratov – Louisa Mártina a Johna Josepha.

Detstvo a mladosť prežil v Spojených štátoch, kde najprv študoval v malom seminári augustiniánov a potom na Villanova University v Pensylvánii, kde v roku 1977 získal titul z matematiky a študoval aj filozofiu. Dňa 1. septembra toho istého roku vstúpil v Saint Louis do noviciátu Rádu sv. Augustína (O.S.A.) v provincii Panny Márie Dobrej rady v Chicagu a prvé rehoľné sľuby zložil 2. septembra 1978. Slávnostnú profesiu vykonal 29. augusta 1981.

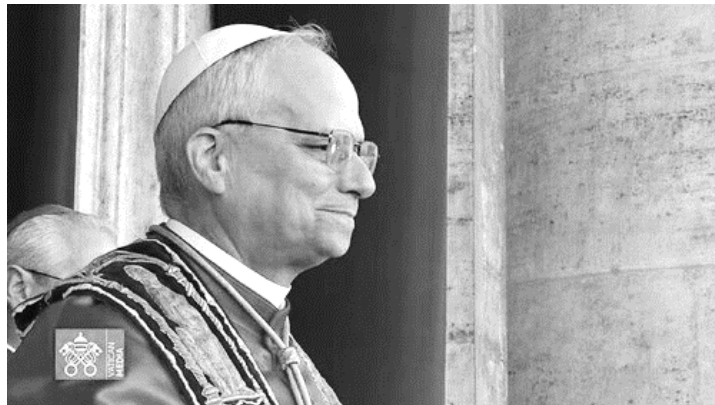
Teologickú formáciu absolvoval na Catholic Theological Union v Chicagu. Vo veku 27 rokov ho predstavení poslali do Ríma na štúdiá kánonického práva na Pápežskej univerzite sv. Tomáša Akvinského (Angelicum). V Ríme prijal

kňazskú vysviacku 19. júna 1982 v augustiniánskom kolégiu sv. Moniky z rúk mons. Jeana Jadota, vtedajšieho pro-prezidenta Pápežskej rady pre nekresťanov, dnes Dikastéria pre medzináboženský dialóg.

Licenciát z kánonického práva získal v roku 1984 a o rok neskôr, počas prípravy doktorátu, ho vyslali do augustiniánskej misie v Chulucanas, v regióne Piura v Peru (1985 – 1986). V roku 1987 obhájil doktorát na tému „Úloha miestneho priora v Ráde sv. Augustína“ a bol vymenovaný za riaditeľa pre povolania a misie provincie „Matky Dobrej rady“ v Olympia Fields v Illinois.

Počas jedenástich rokov zastával funkcie priora komunity, formátora a magistra rehoľníkov. V arcidiecéze Trujillo bol zároveň súdnym vikárom a profesorom kánonického práva, patristiky a morálky v kňazskom seminári „San Carlos y San Marcelo“.

Zároveň mu bola zverená pastorácia Panny Márie Matky Cirkvi, ktorá bola neskôr povýšená na farnosť sv. Rity (1988 – 1999) na okraji mesta v chudobnej štvrti. Od roku 1992 do 1999 bol aj administrátorom farnosti Panny Márie z Monserratu.

V roku 1999 bol zvolený za provinciála provincie „Matky Dobrej rady“ v Chicagu a o dva a pol roka neskôr ho generálne zhromaždenie rádu zvolilo za generálneho predstaveného augustiniánov, pričom v roku 2007 bol znovuzvolený na druhé funkčné obdobie.

V októbri 2013 sa vrátil do svojej provincie v Chicagu, kde bol riaditeľom formácie v kláštore sv. Augustína, prvým radcom a provinciálnym vikárom. Tieto funkcie zastával až do 3. novembra 2014, keď ho pápež František vymenoval za apoštolského administrátora

peruánskej diecézy Chiclayo a titulárneho biskupa v Sufare. Do diecézy slávnostne vstúpil 7. novembra za prítomnosti apoštolského nuncia Jamesa Patricka Greena, ktorý ho vysvätil za biskupa 12. decembra v katedrále Santa Maria.

Jeho biskupské heslo znie „*In Illo uno unum*“ – slová sv. Augustína zo 127. výkladu na žalm, ktorými vyjadril, že „*hoci sme my kresťania mnohí, v jedinom Kristovi sme jedno*“.

Dňa 26. septembra 2015 ho František vymenoval za biskupa Chiclayo.

Dňa 30. januára 2023 ho pápež povolal do Ríma ako prefekta Dikastéria pre biskupov.

Erb pápeža Lev XIV.

(pohľad na symboliku erbu a heslo nového pápeža)

„In Illo uno unum“ - „V Ňom jednom jedno“ je heslo pápeža Leva XIV., ktoré si zvolil už ako biskup.

Ide o slová z kázne svätého Augustína. Na biskupa z Hippo sa odvoláva aj erb s vyobrazením zatvorenej knihy, nad ktorou je srdce prebodnuté šípom. Svätá stolica zverejnila erb i heslo v sobotu 10. mája.

Erb zobrazuje štít rozdelený diagonálne na dva sektory: horný sektor má modré pozadie a je na ňom biela ľalia. Ľalia je tradičným symbolom čistoty a nevinnosti, často spájaný s Pannou Máriou. Tento prvok vyjadruje hlbokú oddanosť Panne Márii, ktorú pápež opakovane vyjadroval Trojlupeňová ľalia sa spája aj s Najsvätejšou Trojicou a zároveň poukazuje na francúzsku heraldickú tradíciu, čo môže byť gesto k pápežovej francúzskej vetve rodokmeňa.

Dolný sektor má svetlé pozadie a je na ňom obraz pripomínajúci Rád svätého Augustína: zatvorená kniha, na ktorej je srdce prebodnuté šípom. Neotvorená kniha naznačuje, že božská pravda je niekedy zahalená a my všetci sme pozvaní

k vytrvalosti pri hľadaní hlbšieho významu Písma. Tento obraz pripomína obrátenie sv. Augustína, ktoré vysvetľoval slovami „*Vulnerasti cor meum verbo tuo*“, - „*Prebodol si moje srdce твоjim slovom*“.

Pápež Lev XIV. teda potvrdil svoj predchádzajúci biskupský erb v jeho základných rysoch, ako aj heslo „*In Illo uno unum*“. Ide o slová, ktoré svätý Augustín použil v kázni „Výklad 127.

žalmu“, aby vysvetlil, že „*hoci nás kresťanov je mnoho, v jedinom Kristovi sme jedno*“.

Ešte v roku 2023 svoje heslo terajší pápež vysvetlil takto: „*Ako vyplýva z môjho biskupského hesla, jednota a spoločenstvo sú súčasťou charizmy Rádu svätého*

Augustína a tiež môjho spôsobu konania a myslenia. Myslím si, že je veľmi dôležité podporovať spoločenstvo v Cirkvi, a dobre vieme, že spoločenstvo, účasť a misia sú tri kľúčové slová synody. Takže pre mňa ako augustiniána je podpora jednoty a spoločenstva základom. Svätý Augustín veľa hovorí o jednote v Cirkvi a o potrebe žiť ju“.

Nebojte sa! Prijmite pozvanie Cirkvi a Krista Pána

(z myšlienok pápeža Leva XIV.)

Považujem za Boží dar, že prvá nedeľa mojej služby biskupa Ríma pripadla na Nedeľu Dobrého pastiera, Štvrtú veľkonočnú nedeľu. V tento deň sa pri svätej omši vždy číta desiata kapitola Jánovho evanjelia, v ktorej sa Ježiš predstavuje ako pravý pastier, ktorý pozná a miluje svoje ovce a kladie za ne svoj život.

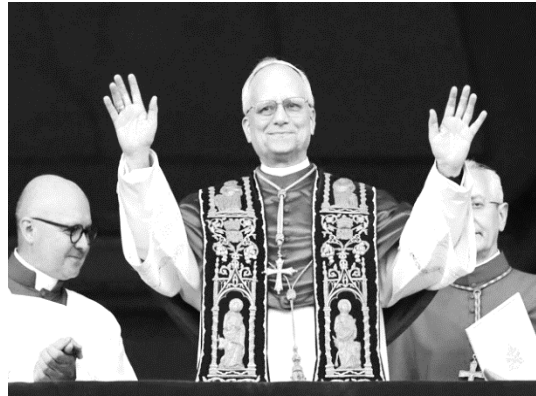
V túto nedeľu si už šesťdesiatdva rokov pripomíname Svetový deň modlitieb za povolania. A dnes Rím zároveň hostí Jubileum dychových hudieb a ľudových vystúpení. Srdečne pozdravujem všetkých týchto pútnikov a ďakujem im, že svojou hudbou a vystúpeniami obohacujú túto slávnosť – slávnosť Krista Dobrého pastiera. Áno, On vedie Cirkev svojím Svätým Duchom.

Ježiš v evanjeliu hovorí, že pozná svoje ovce, a že ony počúvajú jeho hlas a nasledujú ho (porov. Jn 10, 27). Skutočne, ako učí pápež svätý Gregor Veľký, ľudia „odpovedajú láskou tomu, kto ich miluje“.

Dnes teda, bratia a sestry, mám radosť, že sa môžem spolu s vami a s celým Božím ľudom modliť za povolania, najmä za povolania ku kňazstvu a zasvätenému životu. Cirkev ich veľmi potrebuje! Je dôležité, aby mladí muži a ženy nachádzali v našich spoločenstvách prijatie, vypočutie, povzbudenie na ceste rozlišovania povolania a aby sa mohli oprieť o dôveryhodné vzory veľkodušného darovania sa Bohu a bratom a sestrám.

Prijmime pozvanie, ktoré nám zanechal pápež František vo svojom posolstve k dnešnému dňu: pozvanie prijímať mladých a sprevádzať ich. A prosíme nebeského Otca, aby sme si navzájom, každý podľa svojho stavu, boli pastiermi „podľa jeho srdca“, schopnými pomáhať si kráčať v láske a pravde. A mladým hovorím: „*Nebojte sa! Prijmite pozvanie Cirkvi a Krista Pána!*“

Nech nás na ceste nasledovania Ježiša vždy sprevádza Panna Mária, ktorej celý život bol odpoveďou na Pánovo volanie.

Liturgický program

Liturgický program po 5. nedeli po Pasche od 19.05. do 25.05. 2025

Pondelok 19.05.	Sv. hieromučeník Patrik, pruský biskup a spol.	06:30 sv. lit. (csl.) * Patrik
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. * Peter 2. * Silvia s rod.
Utorok 20.05.	Sv. mučeník Tallelaios	06:30 sv. lit. (csl.) † Anna, Ladislav, Irena...
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Ján, Mária, Štefan... 2. † Marián, Jozef (panychída)
Streda 21.05.	Sv. veľkí králi a apoštolom rovní Konštantín a Helena	06:30 sv. lit. (csl.) † Peter
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. * Andrej 2. * Peter, Adriána, Lenka s rod.
Štvrtok 22.05.	Sv. mučeník Bazilisk	06:30 sv. lit. (csl.) 1. † Anna, Štefan 2. † Michal, Anna, Jozef, Irena, Peter...
		18:00 sv. lit. (slov.) † Mária, Ján, Pavel, Juraj
Piatok 23.05.	Prep. otec a vyznávač Michal, synadský biskup zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) * Milan
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Rozália, Mikuláš 2. † František, Jozef, Pavol, Martin...
Sobota 24.05.	Prep. otec Simeon z Obdivuhodného vrchu	07:00 sv. lit. (csl.) † Vasil', Mária
		17:15 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † z rod. Borčovej, Martinovičovej
Nedeľa 25.05.	6. nedeľa po Pasche - o slepom Tretie nájdenie hlavy sv. proroka Jána Krstiteľa hl. 5	07:30 sv. lit. (slov.) * Lubomír, Darina, Marko
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * Martina, Veronika s rod.
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * Ján

Liturgický program

Liturgický program po 6. nedeli po Pasche

od 26.05. do 01.06. 2025

Pondelok 26.05.	Sv. apoštol Karpos	06:30 sv. lit. (csl.) 18:00 sv. lit. (slov.)	1. † Ivan, Mária 2. † Júlia, Mária † Karol
Utorok 27.05.	Sv. hieromučeník Terapont	06:30 sv. lit. (csl.) 18:00 sv. lit. (slov.)	† Vojtech, Mária, Ján... 1. † Mária 2. † Juraj, Anna, Anna, Štefan, Vladislav
Streda 28.05.	Prepodobný otec Nikita, chalcedónsky biskup	06:30 sv. lit. (csl.) 17:00 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.)	† z rod. Horvátovej, Demjanovej... 1. † Jozef, Mária, Ivan 2. † Pavol, Helena (panychída)
Štvrtok 29.05.	Nanebovstúpenie Pána prikázaný sviatok, mirovanie	07:30 sv. lit. (csl.) 16:30 sv. lit. (slov.) 18:00 sv. lit. (slov.)	* Viera s rod, Silvia * za farnosť * Miriam
Piatok 30.05.	Prep. otec Izák zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) 18:00 sv. lit. (slov.)	† Helena, František 1. † Ján 2. † Mária, František
Sobota 31.05.	Svätý apoštol Hermas	07:00 sv. lit. (csl.) 17:15 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.)	* Peter, Jana, Patrícia, Jakub † Ladislav (panychída)
Nedeľa 01.06.	7. nedeľa po Pasche - otcov 1. nicejského snemu hl. 6 Zbierka: Katolícke masmédiá	07:30 sv. lit. (slov.) 09:00 sv. lit. (csl.) 11:00 sv. lit. (slov.) 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.)	* Ingrid * za farnosť * Gabriela, Ivana, Marianna * Michal s rod.

Svätí veľkí králi a apoštolom rovní

Konštantín a Helena

(Synaxár – životopisy svätých)

Konštantín sa narodil okolo roku 285 ako syn Konštantia Chlora a svätej Heleny. Na kresťanskú otázku odpovedal podobne ako jeho otec – umiernenou politikou a sám bol stúpencom pohanského boha slnka, ako to dokazuje aj jeho oslavná reč z roku 310. Tolerančný edikt hlavného cisára Galéria z roku 311 nosí aj jeho meno. Pre rozšírenie svojej moci podnikol Konštantín v roku 312 vojenské ťaženie proti Maxenciovi. Rozhodujúca bitka sa udiala 28. októbra pri Milvijskom moste. Po víťazstve ho v Ríme vítali ako osloboditeľa.

V kresťanskej tradícii sa s týmto vojenským ťažením spája Konštantínovo obrátenie ku kresťanskej viere. Podľa rímskeho cirkevného spisovateľa Lactantia, Konštantín dostal pred bitkou v sne napomenutie, aby dal na štíty nebeský znak Boha a nato označil štíty monogramom Krista. Euzébius na základe osobnej správy cisára oznamuje, že Konštantín videl na nebi nad slnkom svetelný kríž s nápisom „Εν τούτῳ νικᾷ“ – v tomto znamení zvíťazíš a v nasledujúci deň dal vyhotoviť zástavu s Kristovým monogramom. Obe správy sa zhodujú vo svojej podstate: jednoduché znamenie kríža bolo Konštantínom pretvorené na

Kristov monogram a víťazstvo dosiahol mocou kresťanského Boha. V roku 315 sa tento monogram objavil v podobe strieborného medailónu na cisárovej helme. Do tohto obdobia spadá aj do skaly vytesaný monogram s nápisom „hoc vince“ – v tomto znamení zvíťazíš na stene pod bazilikou sv. Petra.

Od konca roku 312 obohatil Konštantín kresťanskú Cirkev rôznymi darmi a privilégiami. V roku 324, po víťazstve pri Chrisopolis, ovládol aj východ. Naplnený vierou a túžbou darovať ríši duchovnú jednotu, zaoberal sa sporom o Ária a zvolal v roku 325 prvý všeobecný koncil do Nicey. Na ňom sa usiloval o prijatie jednej podstaty Loga s Otcom vo vyznaní viery a o zosúladenie cirkevných zoskupení so štátnymi provinciami.

Konštantín výrazne zasahoval do obsadzovania biskupstiev a do práce synod. Pri zachovaní vtedajšieho poriadku sa zaslúžil o pokresťančenie verejného života, kresťanom poskytol vysoké úrady a svojej novej rezidencii Konštantínopolu daroval kresťanský kult ako životný princíp. Na smrteľnej posteli prijal krst a pochovali ho na jeho prianie v mauzóleu, uprostred pamätných tabulí dvanástich apoštolov.

Almužna

(príbeh pre potešenie duše)

Stalo sa to už veľmi dávno, v Anglicku. Akási ženička v otrhaných šatách chodila po dedine, kopala na dvere domov a prosila o almužnu. Nemalo ktovieaké šťastie. Mnohí ju urážali, iní na ňu huckali psom, aby ju odohnali. Ktosi jej hodil do zásterky kúsok plesnivého chleba alebo zhnité zemiaky. Iba starček a starenka, ktorí bývali v domci na konci dediny, ju pozvali ďalej.

„Posaď sa, trochu sa zohrej,“ povedal starček. Starenka pripravila hrnček teplého mlieka a poriadny krajec chleba. Pritom sa pekne porozprávali a povzbudili ju. Na druhý deň sa v dedine stala mimoriadna vec. Kráľovský posol poroznášal po domoch pozvanie do kráľovského zámku. Nečakane a prekvapujúce pozvanie vyvolalo v dedine veľký rozruch a popoludní sa

všetky rodiny, vyobliekané do sviatočných šiat, hrnuli na hrad. Uviedli ich do nádhernej hodovej siene, každého na určené miesto. Keď si všetci hostia posadali, čašníci v livjerach ich začali obsluhovať. Hneď sa ozvali sklamaní nespokojenci a ich výkriky hnevu. Šikovní čašníci im kládli do tanierov zemiakové šupy, kamene a kúsok plesnivého chleba. Ale starých manželov, ktorí sedeli v kútiku, obslúžili so všetkou zdvorilosťou najvyberanejšími jedlami.

Do siene nečakane prišla ženička v otrhaných šatách. Všetci zmĺkli. „Dnes,“ povedala žena, „ste našli presne to, čo ste mi darovali včera.“

Zhodila zo seba obnosené handry, pod ktorými sa skrývalo zlatom vyšívane a drahokamami posiate žiarivé rúcho. Bola to kráľovná.

Kapitál do raja

Jeden boháč sa dostal do raja. Najprv sa poprechádzal po trhu a s prekvapením zistil, že všetko sa tu predáva za veľmi nízke ceny. Hneď vytiahol peňaženku a začal si vyberať najkrajšie veci, ktoré videl. Keď šiel zaplatiť, podal anjelovi – predavačovi plnú hrst veľkých bankoviek.

Anjel sa usmial a povedal: „Je mi ľúto, ale tieto peniaze tu nemajú nijakú hodnotu.“

„Akože?“ začudoval sa boháč.

„Tu platia iba peniaze, ktoré si daroval na zemi,“ povedal anjel.

Nezabudni na kapitál na svoju cestu do raja.